

JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2004

van de stichting

HET NATIONALE BALLET

Amsterdam

Amsterdam, 25 april 2005

Voorwoord

Het bestuur van de stichting Het Nationale Ballet biedt de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen de Wethouder van Cultuur van de gemeente Amsterdam het jaarverslag en de jaarrekening van Het Nationale Ballet over 2004 aan. Het verslag en de rekening zijn vastgesteld in de bestuursvergadering van 25 april 2005 en voorzien van de goedkeurende accountantsverklaring van PricewaterhouseCoopers Accountants NV.

In het verslagjaar is het bestuur op 9 februari, 19 april, 14 juni, 20 september en 15 november in vergadering bijeen geweest. De directie van de stichting Het Nationale Ballet was bij deze vergaderingen aanwezig. Daarnaast is enkele keren vergaderd buiten aanwezigheid van de directie.

In de samenstelling van het bestuur hebben zich geen mutaties voorgedaan.

In de samenstelling van het directieteam is een wijziging opgetreden door de toetreding per 1 september 2004 van de heer Willem Wijnbergen als zakelijk directeur.

De heer Jaap Mulders is in september 2004 als zakelijk directeur afgetreden.

Het bestuur constateert dat het resultaat minder negatief is dan begroot. De bestemmingsreserve choreografische rechten is in 2004 volledig aangewend.

Het bestuur dankt de directie en de medewerkers voor hun in 2004 getoonde inzet.

Het Bestuur van de stichting Het Nationale Ballet
(samenstelling per 1 januari 2005):

Han Ebbelaar

Astrid Elburg

Wim Kok

Mr. Joost Ch.L.Kuiper, voorzitter

Hans J.A.Tijssen

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

Voorwoord	2
Inleiding	4
<u>Deel I: Activiteitenverslag</u>	5
<u>Deel II: Bestuursverslag</u>	9
1. Educatieve activiteiten	9
2. Doelgroepenbeleid	9
3. Marketingbeleid	10
4. Personeel en Organisatie	10
5. Financieel beleid	12
6. Financieel verslag	13
<u>Deel III: Jaarrekening 2004</u>	
1. Balans per 31 december 2004	15
2. Functionele exploitatierekening	17
3. Kasstroomoverzicht	18
4. Categoriele exploitatierekening	19
5. Algemene toelichting	20
6. Toelichting op de balans	22
7. Toelichting op de exploitatierekening	28
<u>Deel IV: Overige gegevens</u>	
Accountantsverklaring	36
Gebeurtenissen na balansdatum en bestemming resultaat	37
<u>Deel V: Bijlagen:</u>	
1. Overzicht aantal voorstellingen en bezoekers per productie	38
2. Voorstellingen en aantal bezoekers 2001-2004	40
3. Doelgroepenbeleid besteding 2001-2004	41
4. Personeelsbestand naar afdeling	42
5. Samenstelling van het bestuur	43

Inleiding

Het jaar 2004 was in meer dan één opzicht een veelbewogen jaar voor Het Nationale Ballet.

Onze programmering telde een groot aantal premières (vijf wereldpremières en twee Nederlandse premières, de workshopballetten nog niet meegerekend), maar ook reprises van lang niet uitgevoerd repertoire, feestelijke programma's rond de honderdste geboortedag van twee van de grootste choreografen van de twintigste eeuw, George Balanchine en Sir Frederick Ashton, nieuwe versies van balletten die reeds langer op het repertoire staan (*Four Schumann Pieces* en *Les Sylphides*), buitenlandse optredens, de terugkeer van ons gezelschap in het Holland Festival, en nog veel meer.

De nieuwe creaties kwamen voor rekening van choreografen die ieder een vaste band met het gezelschap hebben. Deze werken van David Dawson, Krzysztof Pastor en ondergetekende laten zien dat het ons ernst is met het verder aanscherpen van de eigen identiteit van de groep.

Al bestaat die identiteit natuurlijk niet alleen uit wát er gedanst wordt, maar vooral ook hóe er gedanst wordt – en dat was het hele jaar door van een bijzonder hoog niveau. Zowel solisten als ensemble bewezen steeds weer uitstekend uit de voeten te kunnen met de zeer diverse eisen die ons zo veelzijdige repertoire aan hen stelde – van de lichtheid en pure technische perfectie van Petipa en Ashton, tot de swing van Balanchine en Van Manen, het drama van Fokine en de eigen creatieve inbreng die hedendaagse choreografen van dansers verlangen. Een groep dansers om trots op te zijn.

Zakelijk leider Jaap Mulders nam in september 2004 afscheid van Het Nationale Ballet, na ons gezelschap zeven jaar in voor- en tegenspoed te hebben geleid. Zijn opvolger Willem Wijnbergen werd meteen na zijn aantreden met een nieuw Kunstenplan (2005-2008) geconfronteerd, dat voor Het Nationale Ballet, net als voor bijna alle kunstinstituten in Nederland, zeer onwelkome bezuinigingen met zich meebracht. We werden gedwongen om in het lopende seizoen (2004-2005) ongekend vergaande maatregelen te nemen die het gezelschap en het culturele klimaat in Nederland niet ten goede komen.

De vooruitzichten voor Het Nationale Ballet zijn daardoor zowel hoopvol als enigszins verontrustend. Hoopvol omdat er stabiliteit bestaat in het artistieke tableau, het niveau van de voorstellingen blijft stijgen en er veel plannen voor spannende nieuwe projecten bestaan. Verontrustend omdat de benodigde financiële middelen om het uitgezette beleid daadwerkelijk vorm te geven achterwege blijven.

Het vernieuwde elan van Het Nationale Ballet is in het afgelopen jaar door velen opgemerkt, maar er zal meer dan alleen erkenning nodig zijn om onze dansers ook op de lange duur vleugels te blijven geven. Dat het gezelschap klaarstaat voor een volgende stap, is echter duidelijk. Aan het nieuwe directieteam is nu de uitdaging die stap te gaan zetten. Een uitdaging die wij gretig aannemen.

Ted Brandsen
Artistiek directeur

Willem Wijnbergen
Zakelijk directeur

Deel I: Activiteitenverslag

2004 in Nederland:

Aantal wereldpremières: 6

HNB premières: 1

Reprises: 9, waarvan 2 avondvullend

Nieuwjaarsmatinee *The Sleeping Beauty*, 1 januari 2004

Traditioneel luidt Het Nationale Ballet het nieuwe jaar in met een feestelijke Nieuwjaarsmatinee. Dit jaar werd tijdens deze matinee de laatste voorstelling in een lange reeks van het sprookjesballet *The Sleeping Beauty* gedanst, in de feeërieke encensering van Sir Peter Wright. Op 1 januari schitterden solisten Larissa Lezhnina en Tamás Nagy als prinses Aurora (Doornroosje) en prins Florimund.

In Het Muziektheater, 1.606 bezoekers, zaalbezetting: 100%.

Pulcinella, februari/maart 2004

Met het ballet *Pulcinella* creëerde artistiek directeur Ted Brandsen een eigentijdse versie van het commedia dell'arte-ballet dat Leonid Massine in 1920 maakte voor Les Ballets Russes. Brandsen maakte zijn *Pulcinella* in 2001 voor het West Australian Ballet. In februari/maart 2004 ging de choreografie bij Het Nationale Ballet in première, als titelballet van een programma dat voorts bestond uit een nieuw vormgegeven uitvoering van Hans van Manens *Four Schumann Pieces*, met een nieuw decor en nieuwe kostuums van Keso Dekker, en de wereldpremière van *00:00*, de eerste choreografie voor groot ensemble van de jonge, succesvolle choreograaf David Dawson.

Naast twaalf voorstellingen in Het Muziektheater was het *Pulcinella*-programma ook eenmalig te zien in het Lucent Danstheater in Den Haag en, in aangepaste samenstelling, in Schouwburg De Lawei in Drachten.

Totaal aantal bezoekers: 15.579

Zaalbezetting: 75%.

100 Jaar Balanchine, maart/april 2004

In 2004 was het honderd jaar geleden dat George Balanchine (1983†) werd geboren. Over de hele wereld eerden balletgezelschappen deze grootmeester van het twintigste-eeuwse ballet. Het Nationale Ballet kon, als belangrijkste Europese schatbewaarder en uitvoerder van zijn werk, uiteraard niet achterblijven. In maart en april presenteerde ons gezelschap daarom *100 Jaar Balanchine*, een hommageprogramma met daarin de HNB-première *Who cares?*, waarmee onze bezoekers een voor hen nieuwe kant van Balanchine leerden kennen, en wel die van de Amerikaanse zwierigheid van Broadway. Deze première bleek een doorslaand succes, zeker ook door de nieuwe kostuums van François-Noël Cherpin en het speciaal voor de gelegenheid ontworpen decor van Paul Gallis. De twee andere werken in het programma waren *Theme and Variations* en *Agon*. De pers was unaniem lovend over *100 Jaar Balanchine*.

Elf voorstellingen in Het Muziektheater.

Totaal aantal bezoekers: 15.419.

Zaalbezetting: 88%.

Midzomernachtsdroom, april/mei 2004

Behalve George Balanchine zou ook Sir Frederick Ashton (1988†) in 2004 honderd jaar zijn geworden. Beide grootmeesters stonden centraal in het programma waarmee Het Nationale Ballet in april en mei op tournee ging door Nederland.

Sir Frederick Ashton geldt als de verpersoonlijking van de zogeheten Engelse balletstijl, met als belangrijkste kenmerken: grote nadruk op precisie en zuiverheid, eigennuttige humor en een voorkeur voor verhalende balletten vol wonderlijke sprookjesfiguren. Een van de bekendste balletten in dit genre is Ashtons *Midzomernachtsdroom* dat, na tien jaar niet door ons gezelschap te zijn gedanst, nu ter gelegenheid van de geboortedag van de maker opnieuw werd uitgevoerd. De twee Balanchine-balletten in het tourneeprogramma waren *Theme and Variations* en *Duo Concertant*.

Tien voorstellingen in acht Nederlandse steden.

Totaal aantal bezoekers: 7.143

Zaalbezetting: 85%.

Body/Voice, Holland Festival, juni 2004

Met *Body/Voice* nam Het Nationale Ballet na jarenlange afwezigheid weer deel aan het Holland Festival. En met de opdracht die artistiek directeur Ted Brandsen en choreograaf Krzysztof Pastor zich voor dit project stelden, kozen zij niet voor de gemakkelijkste weg.

Brandsen beoogde voor zijn aandeel in de productie, *Body*, de reis van het individu door verschillende emotionele niveaus te schetsen. Met zijn choreografie wilde hij de grenzen van lichamelijkeheid verkennen. Componist Merlijn Twaalfhoven kreeg de opdracht om nieuwe muziek voor *Body* te creëren.

Ook Pastors *Voice* verbeeldde een reis, een associatieve reis door de geschiedenis van de vocale muziek. Arrangeur Bob Zimmerman componeerde een niet-chronologische bloemlezing, samengesteld uit vocale, westerse muziek. Acteur Michael Helmerhorst van theatergroep Vis à Vis leidde het publiek, via toelichtende tekstfragmenten, door de grotendeels zeer feestelijke voorstelling.

Vijf voorstellingen in Het Muziektheater.

Totaal aantal bezoekers: 6.155

Zaalbezetting: 77%.

New York City Dance & Co, Holland Festival, juni 2004

Op 19 juni vond er een bijzondere voorstelling in de Amsterdamse Docklands plaats. In opdracht van het Holland Festival had de Nederlandse componist Richard Rijnvos repertoire geschreven en verzameld over het stedelijk leven in New York City. Conny Janssen maakte een choreografie op Rijnvos' Washington Square Dance, speciaal voor dansers van Het Nationale Ballet. De samenwerking tussen de choreografe en de veelal jonge dansers was zeer succesvol. Publiek en pers was lovend.

Een voorstelling in de Docklands, Amsterdam

Totaal aantal bezoekers: 442

Zaalbezetting: 53%

Workshop New Moves, juni 2004

Voor het eerst dit jaar werd de Workshop New Moves georganiseerd buiten het Muziektheater. De jonge choreografen van Het Nationale Ballet mochten hun creaties tonen op het intieme podium van het Compagnietheater in Amsterdam. De programmering bestond uit een mix van nieuwe werken en hoogtepunten uit voorgaande workshops.

Drie voorstellingen in het Compagnietheater

Totaal aantal bezoekers: 369

Zaalbezetting: 63%

Heilbronn, juni 2004

Aan het slot van het seizoen 2003/2004 trad Het Nationale Ballet op in Theater Heilbronn in Duitsland. Het programma bestond uit de balletten *Adagio Hammerklavier* (Hans van Manen), *The Grey Area* (David Dawson) en *Live* (Hans van Manen). Het Duitse publiek en de pers waren zeer enthousiast.

De vijf voorstellingen werden met band begeleid.

Totaal aantal bezoekers: 2.875.

Zaalbezetting: 82%.

Droom, september 2004

Het programma *Droom* bestond naast *Midzomernachtsdroom*, dat in het voorjaar op tournee was gegaan, uit de wereldpremière van het ballet *Morning Ground* van David Dawson en de reprise van *La Valse* van George Balanchine. Het nieuwe werk van Dawson maakte duidelijk zichtbaar hoezeer deze kunstenaar zich momenteel als choreograaf ontwikkelt. *La Valse* was evenals *Midzomernachtsdroom* al tien jaar niet meer uitgevoerd door Het Nationale Ballet. Omdat de licentie voor dit ballet was verlopen, moest het opnieuw worden ingestudeerd door een afgezant van The George Balanchine Trust. Dit keer werd dat gedaan door balletmeester Elyse Borne. Hoewel zij met haar Amerikaanse manier van bewegen een frisse wind voor het gezelschap was, bestond bij de artistieke staf het gevoel dat haar komst niet echt nodig was: het zou goed – misschien zelfs beter – zijn geweest wanneer *La Valse* gedanst zou zijn op de manier waarop dat eerder bij Het Nationale Ballet gebeurde. Ook al is ons danserstableau in de tussenliggende periode grotendeels vernieuwd, de instudering van *La Valse* had ook heel goed voor rekening van onze eigen balletmeesters kunnen komen.

Naast negen voorstellingen in Het Muziektheater was het *Droom*-programma ook eenmalig te zien in de stadsschouwburgen van Eindhoven en Groningen.

Totaal aantal bezoekers: 10.118.

Zaalbezetting: 64%.

Moskou, oktober 2004

In oktober 2004 trad Het Nationale Ballet op uitnodiging van het Russische dansfestival Grand Pas op in het mooie en prestigieuze Bolsjoi Theater in Moskou, waar twee voorstellingen werden gegeven. Hans van Manen ontving tijdens de eerste voorstelling de Life Time Achievement Award. Op het programma stonden: *Prelude* (pas de deux uit *Voice* van Krzysztof Pastor), *Adagio Hammerklavier* (Hans van Manen), *The Grey Area* (David Dawson) en *Pulcinella* (Ted Brandsen). Daarnaast nam het gezelschap met twee pas de deux deel aan het slotgala van het festival: *Trois Gnossiennes* (Hans van Manen), *Engel* (pas de deux uit *Voice* van Krzysztof Pastor). De Russische recensenten beseften zich in hun commentaar terdege dat Rusland de ontwikkelingen van het hedendaagse ballet voor een groot deel is misgelopen. Lovende woorden waren er vooral voor laureaat Hans van Manen en voor David Dawson.

Totaal aantal bezoekers: 1.450.

Zaalbezetting: 75%.

Assepoester, oktober/november

Voor de zesde maal sinds de première in 1987 bracht Het Nationale Ballet Sir Frederick Ashtons *Assepoester* op de planken. De voorgaande reeksen trokken samen al ruim 100.000 bezoekers en met de nieuwe reeks van 23 voorstellingen werden daar nog eens ruim 25.000 mensen aan toegevoegd. Omdat artistiek directeur Ted Brandsen in de toekomst ruimte wil bieden aan nieuwe avondvullende, verhalende balletten, besloot hij om *Assepoester* voorlopig voor het laatst te programmeren. De rol van *Assepoester* werd gedanst door zes solistes van binnen het gezelschap én een gastsoliste. Voor zes van hen betekende dit een roldebuut, hetgeen een grote inzet van dansers en artistieke staf vergde om iedereen op tijd klaar te stomen voor deze uitdagende rol. Daar stond tegenover dat het zeer waardevol was om te merken dat zich inmiddels een nieuwe generatie solistes bij Het Nationale Ballet heeft aangediend.

De gastsoliste die de rol van *Assepoester* tijdens twee voorstellingen danste, was Agnes Oaks. Net als haar echtgenoot Thomas Edur, die de rol van prins voor zijn rekening nam, is zij vaste gastsoliste van het English National Ballet.

Naast de twaalf voorstellingen in Het Muziektheater was *Assepoester* nog elf keer te zien in zeven andere theaters in het land.

Totaal aantal bezoekers: 25.496

Zaalbezetting: 88%.

Russische Sprookjes, december

Vooruitlopend op het Diaghilev Festival, dat eind januari 2005 zou plaatsvinden, danste Het Nationale Ballet in december 2004 een programma voor jong en oud met twee originele werken van het repertoire van Les Ballets Russes – het gezelschap waarmee de grote kunstvernieuwer Serge Diaghilev in het Westen triomfen vierde – en een geheel nieuwe versie van het oorspronkelijk door Diaghilev uitgebrachte *Vuurvogel* van de hand van artistiek directeur Ted Brandsen. Voor het nieuwe libretto tekende dramaturge Janine Brogt. Voor het decor-, kostuum- en lichtontwerp had Ted Brandsen andere bekende ontwerpers aangetrokken (respectievelijk Paul Gallis, François-Noël Cherpin en Reinier Tweebeke) waarmee zijn ballet helemaal in de geest was van Serge Diaghilev.

Michel Fokines *Les Sylphides* werd voor het eerst opgevoerd in Het Muziektheater. Het grote Muziektheater-toneel vergde een aanpassing van de choreografie. Hiervoor tekende het hoofd van de artistieke staf, Rachel Beaujean. Als danseres heeft zij het ballet ingestudeerd gekregen door John Taras, die nog met Fokine zelf heeft samengewerkt. Ook heeft Beaujean talloze video's bekeken van de verschillende versies die van het ballet bestaan. Voor haar instudering heeft zij de formaties van het Kirov Ballet aangehouden, maar daarop wel gevarieerd. Om te onderstrepen dat *Les Sylphides* een tijdloos ballet is, werd Toer van Schayk gevraagd een nieuw decor te ontwerpen.

Bij Michel Fokines *Petroesjka* gaat het erom met alle dansers een levend kunstwerk te creëren. Niet alleen de solistenrollen zijn belangrijk, ook de groeps- en caractèredansen dragen in grote mate bij tot het succes van dit ballet. De instudering van *Petroesjka* was in handen van Toer van Schayk, die de dansers wist te overtuigen van het belang van dit kunstwerk, waarvan de schoonheid ook ditmaal door velen werd onderstreept.

Russische Sprookjes was exclusief de Nieuwjaarsmatinee op 1 januari 2005 vijftien keer te zien in Het Muziektheater.

Totaal aantal bezoekers: 20.918

Zaalbezetting: 88%.

Overige activiteiten

Naast het bovengenoemde programma werden in de loop van het seizoen een aantal eenmalige optredens verzorgd, veelal als onderdeel van een officieel programma of een publieke activiteit, zoals Uitmarkten (Amsterdam en Den Haag), de TV-

uitzendingen 100 Jaar Circustheater en De Tuinen van Eros, 1001 Nacht in het Concertgebouw, de jaarlijkse Open Avond in het Muziektheater, Nederlandse Dansdagen, (her)opening van Carré, uitreiking van de Erasmusprijs.

Totaal overzicht voorstellingen:

In Het Muziektheater	:	65
Educatieve voorstellingen in MT	:	3
New Moves workshop	:	3
Docklands Holland Festival	:	1
Elders in Nederland	:	25
Voorstellingen buitenland	:	<u>9</u>
		<u>106</u>

Hiermee is aan de eis van OC&W i.v.m. aantal en spreiding voor 2004 voldaan (DK/D/03/56531).

Voor een totaaloverzicht van het aantal voorstellingen en het publieksbereik gedurende de gehele kunstenplanperiode 2001-2004 verwijzen wij naar bijlage pag. 40.

Deel II: Bestuursverslag

1. Educatieve activiteiten

In het programma van de afdeling Educatie, een centrale afdeling in Het Muziektheater, ligt de nadruk op de opleiding van docenten in het kader van CKV-projecten en op het geven van workshops aan leerlingen. Daarnaast wordt minimaal eenmaal per jaar een speciale voorstelling gegeven voor leerlingen van het basisonderwijs. Afgelopen jaar organiseerde afdeling Educatie i.s.m. Het Nationale Ballet voor het eerst speciaal aangepaste voorstellingen voor leerlingen van middelbare scholen. In februari was dat met een speciale Pulcinella-matinee, met Humberto Tan als presentator. In december werd voor 1.200 leerlingen van middelbare scholen (klassen 3 t/m 6) twee balletten uit Russische Sprookjes (Petroesjka en Vuurvogel) gedanst; de presentatie was in handen van Raymi Sambo, tv-acteur. Beide matinees waren een groot succes; de leerlingen reageerden enthousiast.

In oktober vond de speciale matinee voor leerlingen van het basisonderwijs plaats. In oktober werd voor bijna 1.400 leerlingen uit groep 7 en 8 een verkorte versie van Assepoester gedanst; de presentatie was in handen van Klaas van Eerden, cabaretier en (ex) presentator van Klokhuis. Aan alle leerlingen werd gevraagd een foto van zichzelf te maken: in het heden en hoe zij zichzelf in de toekomst zien. Het resultaat van deze metamorfoses is gebundeld in een speciaal boekje, "wie de schoen past" geheten, dat alle kinderen en scholen kregen uitgereikt na afloop van de voorstelling. Alle voorstellingen zijn intensief voorbereid in samenwerking met de docenten van de scholen en freelance dansdocenten, verbonden aan Het Muziektheater. Met behulp van een aantal steunfunctie-instellingen in Noord-Holland zijn scholen geselecteerd die normaliter weinig gelegenheid hebben om naar voorstellingen te gaan, in cultureel opzicht 'kansarme' scholen. Het programma werd tegen een geringe vergoeding aangeboden, inclusief het busvervoer, dat gesponsord werd door IBM.

Aantal voorstellingen in Het Muziektheater: 3

Bezetting: 3.786

2. Doelgroepenbeleid

Het percentage nieuwe bezoekers dat jaarlijks onze voorstellingen bezoekt kan significant worden genoemd: het afgelopen jaar was ruim 45% van het totaal aantal geregistreerde bezoekers nieuw. In 2003 was dit percentage bijna 50%. Het totale klantenbestand is het afgelopen jaar met 25% gegroeid, en bestaat nu uit ruim 35.000 adressen.

Aangezien slechts 20% van de capaciteit in Het Muziektheater wordt ingenomen door abonneementhouders, wordt er door de afdeling marketing intensief nieuw publiek geworven.

HNB hecht groot belang aan participatie stimulering bij met name jongeren. Als onderdeel van dat beleid biedt HNB bijvoorbeeld het kinderabonnement aan. Voor het eerst bestond dit abonnement niet alleen uit sprookjesballetten (en de traktatie om gratis op de foto te gaan met een danser!). Als 'experiment' kregen de houders van het kinderabonnement ook een tripel bill programma te zien: Pulcinella. Voorafgaand aan de voorstelling Pulcinella keken de kinderen naar een poppenspel met Jan Klaassen, de Nederlandse variant van Pulcinella. En de afzonderlijke delen van de voorstelling werden op zeer eigen wijze toegelicht door cabaretière Karin Bloemen.

De studenten populatie wordt op verschillende wijzen benaderd. Uit onderzoek is gebleken dat met name jongeren zich laten leiden door affiches. Met de introductie van de nieuwe huisstijl en de keuze voor gerenommeerde fotografen hebben de affiches sterk aan kracht gewonnen. Een jongerenjury selecteerde uit bijna zeshonderd theateraffiches een affiche van HNB (Body/Voice) als nominatie. Andere met name op jongeren gerichte campagnes in 2004 waren: de 10 euro regeling (op vertoon van studentenkaart bij niet-uitverkochte voorstellingen voor 10 euro naar een HNB-voorstelling), een Boomerang-kaarten actie rond Body/Voice, advertenties in studentenbladen, webadvertising (Google), en rond de Assepoesterreeks werden aansprekende Abri's ontwikkeld voor een NS-stationscampagne.

Sinds het 2003/2004 seizoen organiseert HNB bij iedere voorstelling een inleiding. Uit onderzoek blijkt dat deze inleidingen, die zeer goed bezocht worden, een drempelverlagende functie hebben: publiek krijgt meer begrip voor met name de abstracte dans.

Voor het werven van nieuw publiek zet HNB verder de volgende (massa)media in: tv (TV 1,2,3, AT5), radio (1,2,4, Classic FM), Usee (tv-commercials in A'damse trams) billboards/spreads, nieuwsmagazine Moves (o.a. verspreiding culturele locaties, hotels in A'dam), E-mailmarketing (met ondertussen een bestand van 6.500 adressen).

Het is niet eenvoudig om HNB Marketing en "Doelgroepenbeleid" gescheiden te bekijken en beoordelen. Wij kunnen wel constateren dat er in de periode 2001-2004 sprake is van een groeiende dynamiek in het klantenbestand. Er komen meer kinderen en jongeren naar onze voorstellingen, echter deze groepen vormen slechts een klein percentage van het nieuwe publiek. Bij HNB kan op dit moment niet worden gesteld dat het algemene publiek significant diverser is geworden. Wel is duidelijk dat bij de educatieve voorstellingen zelfs een meerderheid van het publiek van allochtone afkomst blijkt te zijn. Wij vinden dit verheugend, en zullen initiatieven blijven ontwikkelen ter stimulering van dit gegeven. Wij hopen dat er op deze wijze een effectieve basis wordt gelegd voor toekomstig bezoek aan het theater en HNB door allochtonen.

3. Marketingbeleid

Het jaar 2004 was een succesvol jaar voor Het Nationale Ballet. Het absolute Nederlandse bezoekersaantal steeg van ruim 97.000 in 2003 naar ruim 106.000 in 2004. Het gemiddelde bezettingspercentage in Nederland voor 2004 kwam daarmee op 82 procent (met 97 voorstellingen), gelijk aan dat van 2003 (met 84 voorstellingen) en zeven procent hoger dan dat van 2002.

Het Nationale Ballet beoogt met een uitgebalanceerde marketing mix publieksparticipatie te maximaliseren. Het HNB product bestaat uit een mix van avondvullend klassiek en modern/nieuw ballet (zie onderstaand activiteitenverslag). De prijzen van tickets zijn in 2004 op een zelfde niveau als in 2003 gehouden. Minder financieel draagkrachtige groepen als jongeren (CJP, studenten), kinderen, 65+ en houders van de Stadspas kunnen tickets kopen tegen een sterk gereduceerd tarief. Gegeven de subsidiekortingen die HNB voor de periode 2005-2008 moet incasseren en absorberen, is er een noodzaak om m.i.v het seizoen 2005/2006 de prijzen te verhogen. Dit zou de kaartverkoop negatief kunnen beïnvloeden indien blijkt dat wij aan de grenzen van de prijs sensitiviteit van onze bezoekers zijn gekomen.

Het afgelopen jaar hebben we 69 voorstellingen in Amsterdam gegeven (waarvan 65 in Het Muziektheater) en 25 voorstellingen in provinciesteden. Uit onderzoek is gebleken dat ongeveer een kwart van de Muziektheaterbezoekers uit Amsterdam afkomstig is. Ongeveer de helft komt uit Noord-Holland, op afstand gevolgd door Zuid-Holland (15%) en Utrecht (11%).

Ieder voorjaar wordt de basis gelegd voor een goede zaalbezetting middels de abonnementencampagne. Deze basis is door de jaren vrij constant gebleven: In 2003/2004 telde Het Nationale Ballet 5.629 abonneementhouders, een stijging van één procent ten opzichte van het seizoen 2002/2003. In het seizoen 2004/2005 bedroeg dat aantal 5.727, een stijging van 1,74 procent ten opzichte van 2003/2004. Vooral het zogenaamde Vrije Keuze-Abonnement is populair bij de vaste klanten, omdat dit abonnement relatief goedkoop wordt aangeboden aangezien het doordeweekse dagen betreft. Verder krijgen de abonneementhouders (en vrienden) drie keer per jaar het nieuwsmagazine Moves en worden ze uitgenodigd voor de jaarlijkse Open Avond.

Behalve de abonneementhouders zijn vooral de Vrienden van HNB (met ruim 2.000 leden) erg belangrijk voor onze organisatie. Zij zijn de ware ambassadeurs van ons gezelschap en zij helpen ons om speciale projecten te realiseren. Datzelfde doet een groeiende groep bedrijven (zie ook toelichting bij HNB Plus) die HNB om zich heen heeft verzameld in de loop der jaren, zoals Euronext, PPGH JWT-Artists (vormgeving), Viacom (buitenreclame) en IBM (kinderactiviteiten).

4. Personeel & Organisatie

Aan het begin van een nieuwe kunstenplanperiode past een terugblik op de afgelopen vier jaar.

De omvang van het personeelsbestand bleef in de afgelopen jaren vrijwel ongewijzigd.

De systematiek waarmee functies, exclusief de dansers, worden beschreven en geordend werd vernieuwd. Tegelijkertijd werden alle functieomschrijvingen geactualiseerd. Naar verwachting zal deze vernieuwing in de komende jaren gevolgd worden door modernisering van arbeidsvoorwaarden en van andere instrumenten op P&O gebied.

Nieuwe communicatiemiddelen zoals intranet werden geïmplementeerd. Vernieuwingen op theatertechnisch gebied en ontwikkelingen op het terrein van veiligheid zorgden voor permanente aandacht, en voortzetting van scholingsactiviteiten. In de komende periode zal dit ook een aandachtspunt blijven.

Werkwijzen op het terrein van veiligheid en gezondheid binnen de organisatie werden in de periode vernieuwd en aangescherpt. Met de gevolgen van veranderende wetgeving o.a. op het terrein van ziekteverzuim (SUWI, Wet Verbetering Poortwachter) werd rekening gehouden.

In de komende jaren zal de nadruk komen te liggen op het aan de slag blijven van werknemers, ook met eventuele beperkingen, aansluitend bij nieuwe wetgeving op dit terrein. Voor de dansers wordt er in toenemende mate steeds meer aandacht besteed aan blessure preventie. Het sociaal- medische team voor dansers is het afgelopen jaar uitgebreid met een voedingsdeskundige en een fysio-fitness trainer.

Ook veilig werken en veilige arbeidsomstandigheden zullen een voortdurend aandachtspunt zijn.

4.1 Organisatieontwikkeling en medezeggenschap

Binnen de directie vond in 2004 een wijziging plaats, met ingang van 1 september 2004 werd de heer Mulders als zakelijk directeur opgevolgd door de heer Wijnbergen.

Er vonden zeven overlegvergaderingen plaats tussen de combi-ondernemingsraad en de directie van Het Muziektheater. Bij één van deze vergaderingen was een vertegenwoordiging van het bestuur aanwezig en werd gesproken over de algemene gang van zaken.

In één overlegvergadering werd het project Functieonderzoek geëvalueerd, waarbij de voltallige directie aanwezig was. Directie en ondernemingsraden informeerden werknemers over de evaluatie van het project Functieonderzoek, waarna het project werd afgesloten.

In 2004 werd met instemming van de combi-ondernemingsraad de update van de notitie Arbobeleid vastgesteld. Tussen directie en raad werd aan het eind van het kalenderjaar nog gesproken over de aanpassing van de Klachtenregeling.

Advies werd gevraagd over de opvolging van de zakelijk directeur HNB.

Op initiatief van de ondernemingsraden werd tussen directie en ondernemingsraad onder andere gesproken over het rookbeleid, ziekteverzuim, gebruik arbeidsmiddelen. Ook werd gesproken over de rol van de ondernemingsraden op het terrein van arbeidsvoorwaarden.

De combi-ondernemingsraad nam deel aan een informatieve bijeenkomst over modernisering arbeidsvoorwaarden. De directie presenteerde in deze bijeenkomst haar gedachten over de ontwikkeling van de arbeidsvoorwaarden o.a. als vervolg op het project Functieonderzoek.

4.2 De personele bezetting

Ultimo 2004 waren er 114 medewerkers (106,0 fte), exclusief 7 medewerkers die een min-max-overeenkomst hadden, in dienst, tegenover 115 medewerkers (107,2 fte) per 1 januari 2004.

De (procentuele) verdeling man-vrouw is 50-50, terwijl van het totale aantal medewerkers 17% in deeltijd werkt.

4.3 Arbo en ziekteverzuim

Bedrijfs hulpverlening

In 2004 zijn er verschillende activiteiten uitgevoerd op het gebied van de bedrijfs hulpverlening.

De deelnemers van de bedrijfs hulpverleningsorganisatie hebben herhalingscursussen gevolgd om hun kennis actueel te houden. Het ging hierbij om een herhalingscursus EHBO of Bedrijfs hulpverlening.

Op 21 september is de jaarlijkse ontruimingsoefening gehouden. Deze vond plaats tijdens een avondsituatie. Het doel hiervan was het testen van de ontruimingsprocedures en de kennis en vaardigheden van de deelnemers van het bedrijfsnoodplan. Daarnaast is door een extern bureau het bedrijfsnoodplan getoetst aan de huidige wet- en regelgeving.

Arbobeleid

- De projectgroep RI&E per productie is bijeengekomen om de huidige werkwijze te evalueren. Tevens is gekeken of de digitale RI&E van het Arbopodium toepasbaar is voor de producties van DNO, HNB en GP. Dit wordt voortgezet in 2005.
- Er is een voorstel gemaakt voor de update van de huidige klachtenregeling. De herziene regeling zal in 2005 worden vastgesteld.
- Op verzoek van enkele medewerkers en/of bedrijfsarts zijn individuele beeldscherm en werkplek onderzoeken uitgevoerd.
- De beleidsnotitie arbeidsomstandigheden Het Muziektheater is vastgesteld en verspreid.
- Op verzoek van de dansers is er een nader onderzoek gestart naar een mogelijke kleurwijziging van de muren en/of verlichting in de dansstudio's.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bedroeg in 2004 7,0%, bij de dansers was dat 8,0%.

5. Financieel beleid

Het financiële verslag gaat nader in op de financiële resultaten over 2004. Voor een goed begrip van de verwevenheid van de HNB-financiën met die van Het Muziektheater wordt verwezen naar het jaarverslag van Het Muziektheater.

Terugblik 2001 – 2004

Het financiële beleid is er altijd op gericht geweest artistieke doelstellingen primair te stellen en te dienen. Daarbij wordt HNB geconfronteerd met een kostenontwikkeling op een aantal terreinen die niet of in ieder geval onvoldoende gecompenseerd wordt door de jaarlijkse subsidiebijstelling.

Zonder uitputtend te zijn moeten de kosten van choreografen en ontwerpers genoemd worden, waarvan de honorering in sterke mate bepaald wordt door de internationale markt. De compensatie die hiertoe door de beide subsidiënten, het ministerie van OCenW en de Gemeente Amsterdam, gegeven wordt is onvoldoende. Daarnaast moet de toename van de materiële kosten genoemd worden waarvoor door de Gemeente Amsterdam compensatie geboden wordt, maar waarvoor het ministerie van OCenW in het geheel geen compensatie biedt.

Met ingang van 2002 is bij Het Muziektheater een systeem van kosten- en opbrengsttoerekening operationeel geworden, waardoor een zuiverder toerekening plaatsvindt, het inzicht in de kosten verbetert en de kosten beter beheersbaar worden.

Met ingang van 2002 zijn de financiële condities, waaronder HNB Het Muziektheater bespeelt, geüniformeerd met die waaronder De Nederlandse Opera en Gastprogrammering Het Muziektheater bespelen.

De tripartiete overeenkomst tussen De Nederlandse Opera (DNO), Het Muziektheater (MT) en HNB, waarin is vastgelegd op welke wijze en tot welk bedrag DNO en HNB bijdragen in het exploitatietekort van MT, is ultimo 2004 afgelopen. Door een op basis van de werkelijke kosten bepaalde aanpassing van de gebruikersvergoeding die HNB aan MT betaalt en door een aanpassing van het vestiaire- en bespreekgeld is hier grotendeels een oplossing voor gevonden.

Over de hele kunstenplanperiode 2001- 2004 zijn voldoende extra activiteiten ondernomen ter verantwoording van de voor het doelgroepenbeleid toegekende subsidie. Voor de financiële verantwoording wordt voor 2004 verwezen naar pag. 13.

Vooruitblik 2005 – 2008

In het beleidsplan 2005 – 2010 zijn naast de ambities van de nieuwe artistieke leiding ook de wensen van subsidiënten met betrekking tot het aantal, de aard en de spreiding van de voorstellingen verwerkt. Vooral een hernieuwd accent op het creëren van nieuwe avondvullende balletten alsmede de wens om klassiekers te programmeren waarmee ook de theaters in de provincie kunnen worden aangedaan, maakte dat om een verhoging van de totale subsidie met € 773.000 werd gevraagd. Daarvan zouden het ministerie van OCenW € 551.000 (incl. € 225.000 i.v.m. terugdraaien subsidiekorting 2001 – 2004 en € 105.000 i.v.m. extra kosten reisvoorstellingen) en de Gemeente Amsterdam € 222.000 voor hun rekening moeten nemen. De toegekende subsidies voor de kunstenplanperiode 2005 – 2008 zijn in totaal € 1.030.000 (ministerie van OCenW: € 360.000 en Gemeente Amsterdam € 670.000) lager dan gevraagd.

Dit heeft HNB in een financieel zeer moeilijke positie gebracht. Het verwezenlijken van de ambities genoemd in het beleidsplan 2005 – 2010 en het realiseren van de wensen van vooral het ministerie van OCenW met betrekking tot het brengen van klassiekers in de provincie worden hiermee heel erg bemoeilijkt hetgeen tot aanpassingen in het voorgestelde beleid zal moeten lijden.

Voor het kalenderjaar 2005 is noodgedwongen verregaand ingegrepen in de voorgenomen producties, voor de jaren 2006 – 2008 wordt nog bekeken hoe, zonder concessies te doen aan de kwaliteit van het gezelschap, tot een sluitende meerjarenbegroting 2005 – 2008 gekomen kan worden.

6. Financieel verslag

6.1 Resultaat

Het exploitatieresultaat over 2004 bedraagt € 222.899 negatief, begroot was een verlies van € 408.000.

Het positieve resultaat wordt verklaard door goed beheerste kosten en hogere inkomsten. De bestemming van het resultaat staat gespecificeerd op pagina 37.

Het saldo uit de gewone bedrijfsvoering, - € 81.479, is hoger dan begroot, volgens de tripartiete overeenkomst met het Muziektheater en De Nederlandse Opera is in 2004 € 141.920 bijgedragen in het tekort van Het Muziektheater.

De achtergrond van deze bijdrage is het invoeren per 1 januari 2002 van een nieuw en meer gedetailleerd systeem van kostenallocatie. Hierdoor heeft een verschuiving van kosten plaatsgevonden, hetgeen resulteerde in een lager kostenniveau voor Het Nationale Ballet en De Nederlandse Opera. De financiële ruimte die hierdoor is ontstaan bij de gezelschappen vormt de grondslag voor de bijdrage in het exploitatietekort van Het Muziektheater.

De tripartiete overeenkomst beslaat deze Kunstenplanperiode 2001 – 2004.

De personele lasten zijn lager dan begroot; de materiële activiteitenlasten komen hoger uit dan begroot. Dit wordt deels gecompenseerd door hogere inkomsten uit verhuur. De marketing afdeling heeft haar activiteiten voor een belangrijk deel kunnen uitbreiden met behulp van barbers.

In de toelichting op de exploitatierekening (pagina 28 e.v.) wordt aangegeven op welke posten er over- respectievelijk onderschrijdingen zijn en wat de oorzaken daarvan zijn.

6.2 Eigen publieksinkomsten

De eigen publieksinkomsten als percentage van de structurele subsidies zijn ten opzichte van 2003 gestegen naar 30%.

Over 2004 is circa € 3.118.000 aan eigen publieksinkomsten verkregen (subsidievoorwaarde volgens brief OCenW d.d. 19 september 2000 15/85 deel van het subsidie € 839.470).

De toename van het percentage eigen publieksinkomsten wordt met name veroorzaakt door een hoger bezettingspercentage en daarmee een hogere recete-inkomst. De verhuur van de productie *Het Zwanenmeer* aan Finland en de barter opbrengst hebben de diverse opbrengsten doen stijgen t.o.v. 2003.

6.3 Doelgroepenbeleid

In 2004 is gekozen voor besteding in het kader van het doelgroepen / educatiebeleid aan de volgende activiteiten:

- kindervoorstellingen Assepoester, Pulchinella en Russische Sprookjes 3.786 bezoekers (jaarverslag pag. 9)	€ 96.550
- bijdrage aan de afdeling educatie van het Muziektheater (jaarverslag pag. 9)	€ 63.500
- marketingactiviteiten, gekozen is voor een andere uitingsmiddelen om een nieuwe doelgroep te bereiken (pag. 10 jaarverslag)	
MOVES , magazine	€ 26.650
Speciale acties: Usee campagne	€ 25.000
Radio en tv commercials	€ 50.000
joint promotion / reductie op recettes	€ 25.000
billboards abonnementencampagne	€ 65.000
tv dvd registratie	€ 14.000
inleidingen	€ 10.000
- personele inzet in 2004 afdeling Marketing	€ 289.350

Totaal besteed in 2004: € 665.000

Voor een bestedingsoverzicht voor de gehele kunstenplanperiode zie bijlage 3.

6.4 Begroting 2005

De financiële positie van de stichting is in 2004 verslechterd. Er is een bestemmingsreserve choreografische rechten gevormd. Voor 2005 zijn 102 voorstellingen begroot en is het verwachte resultaat uit normale bedrijfsvoering € 115.740 negatief. Het in de afgelopen jaren gevoerde beleid van kostenmatiging en inkomstenverhoging zal daarom in versterkte mate dienen te worden gecontinueerd.

6.5 Kosten - en opbrengstentoe rekening (kostenallocatie)

Aan het Nationale Ballet zijn uren doorbelast die daadwerkelijk in 2004 bij de technische afdelingen zijn afgenomen. De afgenomen uren worden tegen een vooraf gecalculerd uurtarief in rekening gebracht. De bijdragen aan de centrale afdelingen en theaterorganisatie worden bepaald door bedrijfsomvang in financiële of personele zin. Vooralnog zijn de ervaringen met het hanteren van de systematiek positief. De kostenallocatie heeft dit jaar tot scherper inzicht geleid waar het gaat om begrote en bestede uren.

Het komend jaar worden een aantal aanpassingen gedaan in de opzet van de managementinformatie. Zodat het management een aanvullend middel krijgt om beter te kunnen sturen en zo kosten te beheersen.

6.6 Uitgangspunt voor vergelijking rekening en begroting

Het uitgangspunt voor vergelijking van de rekening is de begroting d.d. 10 november 2003.

De begroting, uitgaande van een te verwachte subsidie van het Ministerie van OCenW van € 4.792.000 en van de Gemeente Amsterdam van € 5.298.000, sluit met een tekort uit gewone bedrijfsvoering van € 150.000 negatief en na bijdrage aan het Muziektheater is het saldo 408.000 negatief.

6.7 Subsidiëring 2004

Het Ministerie van OCenW heeft voor 2004 een subsidie beschikbaar gesteld van € 4.757.031 Voor DOD is apart ontvangen en door betaald € 32.108.

Het subsidie is beschikbaar gesteld met de brief d.d. 7 juli 2004 (DK10/2004/31280) en 19 augustus 2004 (DK/AZ/2004/38948).

De Gemeente Amsterdam heeft voor 2004 een subsidie beschikbaar gesteld van € 5.345.570.

Het subsidie is beschikbaar gesteld met de brief van 22 juni (04/7188).

6.8 Financiële positie

De netto vlottende middelen ultimo 2004 bedragen € 1.106.000 tegenover € 1.540.000 ultimo 2003.

Per 31 december 2004 is de liquiditeitspositie goed.

De ontwikkeling van de quick-ratio is als volgt:

2004	: 1,38
2003	: 1,77

6 BALANS PER 31 DECEMBER 2004

ACTIVA

		31 december 2004	31 december 2003
<u>Vaste activa</u>			
<u>Materiële vaste activa</u>			
Inventaris	6.1	162	138
<u>Vlottende activa</u>			
<u>Voorraden</u>			
Onderhanden activiteiten		345	69
<u>Vorderingen</u>			
Debiteuren		200	68
Voorschotten	6.2	109	48
Rekening-courant Stichting HNB Plus		231	1
Rekening-courant Stichting Het Muziektheater		-	150
Subsidie Gemeente Amsterdam	6.3	267	259
Premies Soc. Verzekeringen		20	20
Overige vorderingen	6.4	112	235
Overlopende activa	6.5	<u>15</u>	<u>11</u>
		954	792
Liquide middelen	6.6	1.782	2.594
		<u>3.243</u>	<u>3.593</u>

PASSIVA

		31 december 2004	31 december 2003
<u>Eigen Vermogen</u>			
Stichtingskapitaal		-	-
Algemene reserve	6.7	1.155	1.266
Bestemmingsreserve			
Choreografische Rechten	6.8	-	112
		<u>1.155</u>	<u>1.378</u>
<u>Voorzieningen</u>			
Roostervrije dagen dansers	6.9	3	3
Afvloeiingsverplichtingen	6.10	91	221
Schade en decors	6.11	-	57
Ziektekostenverzekering gepensioneerden	6.12	19	19
		<u>113</u>	<u>300</u>
<u>Kortlopende schulden</u>			
Crediteuren		229	174
Belasting	6.13	113	164
Pensioenpremies		139	78
Sociale Premies		20	-
Rekening-courant De Nederlandse Opera		46	-
Rekening-courant Het Muziektheater		193	-
Subsidie OcenW		-	180
Overige schulden	6.14	592	782
Overlopende passiva	6.15	643	537
		<u>1.975</u>	<u>1.915</u>
		<u><u>3.243</u></u>	<u><u>3.593</u></u>

2. FUNCTIONELE EXPLOITATIEREKENING

	<u>Begroting</u> 2004	<u>rekening</u> 2004	<u>rekening</u> 2003
LASTEN			
1. Beheerlasten: Personeelslasten	1.296	1.236	1.243
2. Beheerlasten: Materiële lasten	904	912	819
3. Activiteitenlasten: Personeelslasten	9.459	9.342	8.753
4. Activiteitenlasten: Materiële lasten	1.553	2.200	1.309
<i>Totale lasten</i>	13.212	13.690	12.124
BATEN			
5. Opbrengsten voorstellingen	2.662	2.545	2.407
6. Overige opbrengsten	265	880	303
7. Subsidies	10.090	10.135	9.873
8. Overige bijdragen	10	-	5
<i>Totale baten</i>	13.027	13.560	12.588
9. Rentebaten	35	48	56
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	-150	-82	520
10. Buitengewone lasten	-258	-141	217
EXPLOITATIESALDO	<u>-408</u>	<u>-223</u>	<u>303</u>

3. KASSTROOMOVERZICHT

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
I. Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatie resultaat	-223	303
Aanpassen voor:		
Afschrijvingen materiële vaste activa	27	22
Mutatie voorzieningen	-187	-40
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	<u>-383</u>	<u>285</u>
Mutatie in voorraden	-276	-15
Mutatie in vorderingen	-161	603
Mutatie kortlopende schulden	59	-228
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	<u>-761</u>	<u>645</u>
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-51	-53
Desinvesteringen materiële vaste activa		
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-51</u>	<u>-53</u>

III Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit langlopende schulden	-	-
Aflossing uit langlopende schulden	-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-
Mutatie liquide middelen I – II – III	<u>-812</u>	<u>592</u>
Liquide middelen einde boekjaar	1.782	2.594
Liquide middelen begin boekjaar	2.594	2.002
Mutatie liquide middelen	<u>-812</u>	<u>592</u>

4. CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING

	begroting <u>2004</u>	rekening <u>2004</u>	rekening <u>2003</u>
LASTEN			
1. Lonen en salarissen	4.461	4.228	4.490
2. Sociale lasten	636	774	636
3. Pensioenlasten	422	414	325
4. Afschrijvingen op materiële vaste activa	29	27	14
5. Personele activiteitenlasten	1.101	1.093	702
6. Materiële activiteitenlasten	1.153	1.735	1.008
7. Overige bedrijfslasten:			
Huisvestingskosten	262	308	182
Kantoorkosten	321	345	310
Publiciteitskosten	683	645	618
Diverse personeelskosten	266	272	314
8. Uitbesteed werk aan Het Muziektheater incl. bijdrage in investeringen en arbeidsvoorwaarden	3.878	3.849	3.525
<i>Totale lasten</i>	13.212	13.690	12.124
BATEN			
Opbrengsten			
9. Publieksinkomsten	2.662	2.545	2.407
10. Sponsoring	250	250	-
11. Diverse inkomsten	15	630	303
Bijdragen			
12. Subsidies:			
Ministerie van OCenW	4.792	4.789	4.698
Gemeente Amsterdam	5.298	5.346	5.175
13. Overige bijdragen	10	-	5
<i>Totale baten</i>	13.027	13.560	12.588
14. Rentebaten	35	48	56
SALDO BATEN EN LASTEN	-150	-82	520
Buitengewone lasten	258	141	217
EXPLOITATIESALDO	<u>-408</u>	<u>-223</u>	<u>303</u>

5. ALGEMENE TOELICHTING

Aard van activiteiten

De stichting heeft ten doel de bevordering van de danskunst, statutair omschreven als volgt: het geven van balletvoorstellingen, alsmede balletmedewerkingen in operavoorstellingen; zulks vindt mede plaats door het zelf creëren van een omvangrijk balletrepertoire.

Algemeen

De jaarrekening is ingericht overeenkomstig de inrichtingsvoorschriften volgens het Handboek "Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen" van het Ministerie van OCenW.

Subsidiëring

De stichting wordt op basis van budgetfinanciering gesubsidieerd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, alsmede de Gemeente Amsterdam.

Door het Ministerie en de Gemeente wordt in het kader van het Kunstenplan, telkens voor een periode van vier jaar een budget (subsidie) subsidiabel gesteld. Inmiddels is de subsidiëring voor de periode 2001-2004 verlengd.

De subsidieverhouding is in het kader van de bestuursovereenkomst d.d. 27 februari 1987 tussen de beide subsidiënten bepaald door nominale bedragen.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De grondslagen zijn niet gewijzigd ten op zichte van het vorig boekjaar.

Vaste activa

Materiële vaste activa

Inventaris

De inventaris wordt gewaardeerd op aanschaffingswaarde. De activa worden verminderd met lineair berekende afschrijvingen op basis van de economische levensduur. Bijdragen door derden m.b.t. vaste activa worden volgens de richtlijnen als schuld opgenomen en jaarlijks met een percentage gelijk aan afschrijvingskosten verminderd.

Decors, kostuums, rekwisieten, belichtingsmateriaal e.d.

De aanschaffingen worden ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht in het jaar waarin de productie wordt uitgebracht.

Vlottende activa

Onderhanden activiteiten

Deze worden gewaardeerd op inkoopprijs of lagere actuele waarden.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde, rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Passiva

Bestemmingsreserves

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserves zijn door het bestuur van de stichting een – in de jaarrekening – omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de stichting.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn geïdentificeerde toekomstige ingeschatte financiële verplichtingen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengsten en kosten

De opbrengsten bestaan uit entreegelden voor gegeven voorstellingen, aan derden in rekening gebrachte bedragen voor geleverde diensten alsmede alle overige aan enig jaar toe te rekenen baten.

De kosten betreffen de op het jaar betrekking hebbende kosten en afschrijvingen, met dien verstande dat aanschaffingen voor decors, kostuums, rekwisieten, belichtingsmateriaal e.d. met uitzondering van vooruitbetaalde productiekosten van de volgende jaren, direct geheel ten laste van de rekening van baten en lasten worden gebracht.

Onder subsidie Ministerie van OCenW en Gemeente Amsterdam is opgenomen de door de subsidiënten toegezegde bedragen.

6. TOELICHTING OP DE BALANS

Materiële vaste activa

Inventaris 6.1

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Boekwaarde per 1 januari	138	107
Aanschaffingen boekjaar	<u>51</u>	<u>53</u>
	189	160
Afschrijvingen boekjaar	<u>27</u>	<u>22</u>
	<u>162</u>	<u>138</u>

De afschrijvingen worden naar tijdsgelang, vanaf het moment van ingebruikneming van het actief, berekend en zijn gebaseerd op de volgende percentages:

Inventaris en inrichting: 10 – 25.

Het betreft met name nieuwe kantoorinrichting voor de verbouwde ruimte balletmeesters en artistiek directeur.

Aanschaffingen van vóór 1 januari 1998 kunnen in een aantal gevallen op basis van afwijkende percentages worden afgeschreven. De stichting Het Muziektheater heeft de eigen inventaris, die van de stichting en die van De Nederlandse Opera verzekerd voor een bedrag van € 60.795.000. De stichting draagt bij in de verschuldigde premie.

Geaccumuleerde aanschaffingen en afschrijvingen

	<u>aanschaffingen</u> <u>t/m 2004</u>	<u>afschrijvingen</u> <u>t/m 2004</u>	<u>boekwaarde</u> <u>ultimo 2004</u>
Inventaris en inrichting	<u>386</u>	<u>224</u>	<u>162</u>

Voorraden

Voorraad onderhanden activiteiten

Dit betreft de variabele kosten van voorbereidingen van producties en/of voorstellingen in 2005 e.v.

Voorschotten 6.2

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Voorschotten personeel	28	26
Voorschotten artiesten productie Don Giovanni	<u>81</u>	<u>22</u>
	<u>109</u>	<u>48</u>

Subsidies 6.3

Betreft nog te ontvangen subsidie 2004 van de Gemeente Amsterdam.

Overige vorderingen 6.4

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
TV-vergoeding	-	117
Recettes	76	102
Rekening-courant Vrienden HNB	10	10
Overig	<u>26</u>	<u>6</u>
	<u>112</u>	<u>235</u>

Overlopende activa 6.5

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Rente	-	7
Overig	<u>15</u>	<u>4</u>
	<u>15</u>	<u>11</u>

Liquide middelen 6.6

Het totaal van de direct opeisbare saldi bij bankinstellingen beloopt per balansdatum € 1.782.225.

Stichtingskapitaal

Het stichtingskapitaal bedraagt per 31 december 2004 € 34.

Algemene Reserve 6.7

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Stand per 1 januari	1.266	1.008
Exploitatieresultaat 2004	<u>-111</u>	<u>258</u>
Stand per 31 december	<u>1.155</u>	<u>1.266</u>

Bestemmingsreserve Choreografische Rechten 6.8

Voor het verkrijgen van choreografische rechten in 2004 is een bestemmingsreserve gevormd uit het resultaat 2003. Uit de reserve is in 2004 onttrokken de verworven rechten voor een zestal producties.

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Stand per 1 januari	112	-
Onttrekking	<u>-112</u>	<u>112</u>
Stand 31 december	<u>0</u>	<u>112</u>

Voorziening roostervrije dagen dansers 6.9

De voorziening voor roostervrije dagen dansers betreft de ultimo van het jaar door betrokkenen niet-opgenomen roostervrije dagen. De oude tegoeden zijn berekend en "bevroren" per ultimo 1992.

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Stand per 1 januari	3	3
Vrijval	<u>-</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>3</u>	<u>3</u>

Voorziening afvloeiingsverplichtingen 6.10

Dit betreft een voorziening ten behoeve van bestaande aanspraken van in totaal 2 dansers op een afvloeiingsregeling over de periode 2005 tot en met 2006 en voor bovenwettelijke WW verplichtingen van een andere medewerker tot en met 2008. Deze aanspraken zijn contant gemaakt op basis van een rekenrente van 2%.

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Stand per 1 januari	221	258
Uitgaven boekjaar, gesaldeerd met bijdragen	-130	-156
Dotatie 2004	<u>-</u>	<u>119</u>
Stand per 31 december	<u><u>91</u></u>	<u><u>221</u></u>

Voorziening schade decors 6.11

Voor het herstel van decors, waaraan schade is ontstaan in oktober 1998, is een voorziening gevormd. Het uiteindelijke saldo betreft alleen nog de voorziening voor decors. In 2004 hebben geen herstelwerkzaamheden plaats gevonden. Omdat het decors betreft van producties die niet hernomen worden is besloten de voorziening te laten vrijvallen.

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Stand 1 per januari	57	57
Vrijval	<u>-57</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u><u>-</u></u>	<u><u>57</u></u>

Voorziening ziektekostenverzekering gepensioneerden 6.12

Betreft voorziening ten behoeve van een bijdrage in de ziektekostenverzekering van gepensioneerden die in het verleden hiertoe een toezegging hebben gekregen

Kortlopende schulden

Belastingen 6.13

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Loonheffing	121	131
Omzetbelasting	<u>-8</u>	<u>33</u>
	<u><u>113</u></u>	<u><u>164</u></u>

Overige schulden 6.14

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Rekening-courant omscholingsfonds	21	2
Garantie uren decorcentrum	-	46
Verschuldigde vakantiedagen	243	244
Vakantiegeldreservering	156	155
WAO reservering	46	68
Overige	70	117
Verplichting m.b.t. afhandelen contract W.E.	<u>56</u>	<u>150</u>
	<u>592</u>	<u>782</u>

Overlopende passiva 6.15

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Vooruitontvangen abonnementsgelden	310	248
Opvoeringsrechten	183	29
Nog te betalen honoraria	11	66
Overige	121	182
Lening vrienden HNB m.b.t. fitness	<u>18</u>	<u>12</u>
	<u>643</u>	<u>537</u>

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

1. Er is een grote samenhang tussen Het Muziektheater, DNO en HNB, hetgeen o.a. blijkt uit het feit dat het bestuur en de statutaire directie van Het Muziektheater worden gevormd door respectievelijk de besturen en de statutaire directies van DNO en HNB. Daarnaast zijn alle facilitaire afdelingen, o.a. Technische Organisatie Muziektheater en Kostuumdiensten en Kap & Grime, en de ondersteunende afdelingen, o.a. Centrale Afdeling Financiën, Personeel en Organisatie, Automatisering, Educatie, Productie- en voorstellingsleiding, ondergebracht bij Het Muziektheater.
De kosten van de facilitaire en ondersteunende diensten worden op basis van reële kosten aan DNO en HNB in rekening gebracht.
De verplichtingen die de drie stichtingen over en weer hebben zijn in een drie partijen overeenkomst vastgelegd op 14 februari 2005.
Voor 2004 is de maximale bijdrage van HNB aan Het Muziektheater 39,7% van € 580.000..
2. De stichting wordt op basis van een vierjarige periode, de zogenaamde Kunstenplanperiode, gesubsidieerd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCenW) en de Gemeente Amsterdam. Door het Ministerie van OCenW is voor de periode 2001 tot en met 2004 een totaalsubsidie van € 16.465.637 (beschikking 19 september 2000, loonpeil 2000) beschikbaar gesteld. Waarvan voor 2003 is vastgesteld: € 4.698.428 (d.d. 7 juli 2004) en voor 2004 als bevoorschotting ontvangen € 4.757.031.
3. Tevens is door het Ministerie van OCenW een aanvullende subsidie toegezegd van € 136.134 voor de periode 2001 tot en met 2004 (beschikking d.d. 6 december 2000).
4. Door de gemeente Amsterdam is een subsidie toegezegd voor de periode 2001 tot en met 2004. Per jaar worden afzonderlijke beschikkingen afgegeven. Voor 2004 is een subsidie toegezegd van € 5.345.570 (beschikking d.d. 22 juni 2004).
5. Voor de Kunstenplanperiode 2005-2008 zijn subsidietoezeggingen van de Gemeente Amsterdam - € 4.961.860 per jaar – (03/7241-04/15141 d.d. 27 december 2004) en OC&W € 19.896.832 totaal (DK/D/2004/34191 d.d. 11 november 2004).
6. De stichting Het Nationale Ballet heeft een tripartiete samenwerking gesloten samen met stichting Het Muziektheater en stichting De Nederlandse Opera, waarbij afgesproken is dat stichting Het Muziektheater facilitaire diensten verleent aan haar gebruikers.
De stichting Muziektheater heeft bij de Gemeente Amsterdam een Meerjaren Onderhoud Begroting (MOB) 2004-20015 ingediend die een totaalbedrag van € 39,6 miljoen belooft. Nadat door de firma Toornend & Partners een second opinion is uitgevoerd resteert een benodigd bedrag van € 38,6 miljoen. Op jaarbasis is thans middels de bestaande subsidie ongeveer € 1,1 miljoen beschikbaar. Dit betekent feitelijk een begrotingstekort van circa € 2,7 miljoen op jaarbasis.
Uit recent overleg met de Wethouder Cultuur van de Gemeente Amsterdam, mevrouw drs. J.H. Belliot, is gebleken dat zij de bereidheid heeft om de aanvraag van extra subsidie op de politieke agenda te zetten. Haar verwachting is dat pas voor het begrotingsjaar 2007 tot gehele of gedeeltelijke toekenning van de extra subsidie zal worden besloten. Daarnaast heeft zij aangegeven dat zij zich er binnen het College van B&W sterk voor zal maken om voor het begrotingsjaar 2006 een beperkt extra bedrag beschikbaar te stellen voor zeer urgente vervangingsinvesteringen, die van essentieel belang zijn voor de continuïteit van de bedrijfsvoering.
Het gaat daarbij in 2006 concreet om het vervangen van de omroep-, meeluister- en ontruimingsinstallatie, het vervangen van de persluchtinstallatie en het, op grond van de eisen die de Arbowetgeving stelt, renoveren van de ateliers en werkplaatsen van de kostuumafdelingen en de rekwisietendienst. Deze investeringen belopen een totaalbedrag van € 864.000 en zijn onderdeel van de meerjarenonderhoudsbegroting.

7. TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

Algemeen

De toelichting wordt gegeven aan de hand van de functionele exploitatierekening. Afwijkingen van meer dan 5% tussen de begroting en de realisatie op totaalniveau per rubriek worden toegelicht.

In hoofdstuk 3 worden de doorbelaste kosten vanuit Het Muziektheater betreffende de Technische Organisatie gespecificeerd. Deze doorbelasting is exclusief de specifieke productiekosten. De allocatie vindt plaats op basis van vooraf gecalculerde (uur)tarieven.

Beheerlasten: Personeelslasten

	<u>begroting</u> 2004	<u>rekening</u> 2004	<u>rekening</u> 2003
1.1 Directie	95	95	96
1.2 Publiciteit en Marketing	319	329	295
1.3 Stafdiensten	145	148	137
1.4 Planning	73	46	69
1.5 Overigen	7	-	0
1.6 Overige personeelskosten			
1.6.1 Onkostenvergoedingen	2	8	2
1.6.2 Reiskostenvergoedingen	10	7	9
1.6.3 Wervingskosten	5	4	37
1.6.4 Cursussen en opleidingen	5	3	6
1.6.5 Ondernemingsraad	37	28	36
1.6.6 Bijdrage artiestenfoyer	23	23	24
1.6.7 Overigen	7	12	4
1.7. Uitbesteed werk aan Het Muziektheater			
1.7.1 Personeel en Organisatie	229	188	203
1.7.2 Centrale Afdeling Financiën	228	223	223
1.7.3 Automatisering	56	59	51
1.7.4 Educatie	<u>55</u>	<u>63</u>	<u>51</u>
Totaal	<u>1.296</u>	<u>1.236</u>	<u>1.243</u>

Het betreft het geheel van salarissen, sociale lasten, pensioenpremies, afvloeiingsverplichtingen en overige personeelskosten van de afdelingen die een beheersmatige taak hebben.

De onderschrijding ten opzichte van de begroting bedraagt € 60.000 (4,6 %).

Voor de afdeling P&O bedraagt de bijdrage € 41.000 minder. Voor de afdeling planning bedraagt de onderschrijding € 26.000. Beide afdelingen hebben vacatures niet of uitgesteld ingevuld.

Beheerlasten: Materiële lasten

	<u>begroting</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2003</u>
2.1 Huisvesting			
2.1.1 Servicekosten Het Muziektheater	135	163	135
2.1.2 Decoropslag Lankveld	117	113	44
2.1.3 Exploitatie appartementen	5	9	3
2.1.4 Diversen	5	24	0
2.2 Kantoorkosten			
2.2.1 Porti, telefoon e.d.	47	53	50
2.2.2 Verzekeringen	61	66	54
2.2.3 Accountantskosten	28	28	23
2.2.4 Reis- en verblijfkosten	3	6	5
2.2.5 Representatiekosten	15	22	20
2.2.6 Kosten automatisering	5	3	1
2.2.7 Externe advieskosten	8	5	3
2.2.8 Kantoorbenodigdheden	21	24	20
2.2.9 Lidmaatschappen	52	86	47
2.2.10 Diversen	13	10	10
2.2.11 Onvoorzien	50	36	73
2.3 Publiciteitskosten			
2.3.1 Algemene publiciteit	319	241	322
2.4 Afschrijvingen			
2.4.1 Afschrijvingen boekjaar	<u>20</u>	<u>23</u>	<u>9</u>
Totaal	<u>904</u>	<u>912</u>	<u>819</u>

De overschrijding ten opzichte van de begroting bedraagt € 8.000 (0,8%).

De servicekosten MT zijn € 28.000 hoger dan begroot. Dit betreft niet in de begroting opgenomen huisvestingskosten. Dit wordt gecompenseerd met lagere bijdrage aan Het Muziektheater inzake exploitatietekort.

De overschrijding op de post diversen (2.1.4.) ad € 19.000 betreft o.a. extra schilderwerk.

Onder de post lidmaatschappen (2.2.9) is de subsidiebijdrage aan het DOD ad € 32.000 verantwoord (zie ook punt 7.3)

De post onvoorzien (2.2.11) blijft onder de begroting.

Op de uitgaven voor algemene publiciteit (2.3.1) wordt een efficiency van 20% bereikt. Dit wordt mogelijk gemaakt door barter overeenkomsten met diverse bedrijven voor vormgeving, consultancy en publieksonderzoek (PPGH, Interview, NSS, Viacom).

Activiteitenlasten: Personeelslasten

	<u>begroting</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2003</u>
3.1 Specifieke kosten			
3.1.1 Artistieke medewerkers			
3.1.1.1 Choreografie/dramaturgie	200	194	75
3.1.1.2 Ontwerpers	155	160	48
3.1.1.3 Instudeerders	136	112	62
3.1.1.4 Componisten	37	22	19
3.1.1.5 Dramaturgie	-	5	
3.1.2 Uitvoerend personeel			
3.1.2.1 Dansers, figuranten e.d.	60	83	94
3.1.2.2 Orkesten	193	227	197
3.1.2.3 Dirigenten	132	114	62
3.1.2.4 Musici	112	135	116
3.1.2.5 Losse medewerkers per productie	0	17	17
3.1.2.6 Overig uitvoerend personeel	<u>77</u>	<u>84</u>	<u>49</u>
Totaal specifieke kosten	1.102	1.153	739
3.2 Algemene kosten			
3.2.1 Artistieke directie	93	117	155
3.2.2 Artistieke medewerkers			
3.2.2.1 Muzikale staf	267	218	231
3.2.2.2 Artistieke staf	579	596	540
3.2.3 Uitvoerend personeel			
3.2.3.1 Dansers	3.818	3.812	3.612
3.2.4 Overig personeel	153	133	136
3.2.5 Voormalig personeel			
3.2.5.1 Voormalig personeel	0		269
3.2.6 Reservering nieuwe loongebouw	50	-	-
3.7.6 Overige personeelskosten			
3.7.6.1 Onkostenvergoedingen	77	84	86
3.7.6.2 Reiskostenvergoedingen	5	2	2
3.7.6.3 Cursussen en opleidingen	3	6	9
3.7.6.4 Overigen	12	16	10

	<u>begroting</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2003</u>
3.2.8 Uitbesteed werk aan Het Muziektheater			
3.2.8.1 Technische Organisatie			
3.2.8.1.1 Directie, secretariaat en projecten & Planning	167	155	189
3.2.8.1.2 Decorcentrum	346	369	265
3.2.8.1.3 Rekwisietendienst	47	59	39
3.2.8.1.4 Toneeldienst	906	869	761
3.2.8.1.5 Belichtingsdienst	664	675	607
3.2.8.1.6 AVC-dienst	230	180	154
3.2.8.2 Kostuumdiensten en Kap & Grime			
3.2.8.2.1 Directie	35	28	28
3.2.8.2.2 Kostuumdienst	603	585	647
3.2.8.2.3 Kap & grime	80	69	42
3.2.8.3 Productie- en voorstellingsleiding	<u>222</u>	<u>216</u>	<u>232</u>
Totaal algemene kosten	8.357	8.189	8.014
Totaal	<u>9.459</u>	<u>9.342</u>	<u>8.753</u>

De onderschrijding ten opzichte van de begroting bedraagt € 117.000 (1,2%).

Specifieke Algemene Kosten

De begrotingspost 3.2.6 reservering nieuw loongebouw is niet gebruikt.

De post orkest (3.1.2.2) overschrijdt met € 34.000. Er zijn dit jaar meer orkestbegeleidingen gedaan.

Activiteitenlasten: Materiële lasten

	<u>begroting</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2003</u>
4.1 Specifieke kosten			
4.1.1 Voorbereiding			
4.1.1.1 Materiële productiekosten	442	825	319
4.1.1.2 Huur repetitieruimtes	17	2	20
4.1.1.3 Reis- en verblijfkosten en transportkosten	84	88	96
4.1.1.4 Muziekmaterialen	19	5	2
4.1.2 Uitvoering			
4.1.2.1 Zaalhuur	20	32	25
4.1.2.2 Vestiaire- en bespreekgeld	239	241	228
4.1.2.3 Choreografische rechten	55	75	41
4.1.2.4 Muziekrechten	73	162	74
4.1.2.5 Huur muziekmaterialen en muziek- instrumenten	35	37	18
4.1.2.6 Reis- en verblijfkosten reisvoorstellingen	109	184	148
4.1.3 Publiciteit			
4.1.3.1 Productiegerichte publiciteit	315	351	238
4.1.3.2 Kosten programmaboeken e.d.	<u>49</u>	<u>54</u>	<u>53</u>
Totaal specifieke kosten	1.457	2.056	1.262
4.2 Algemene kosten			
4.2.1 Voorbereiding			
4.2.1.1 Video- en audioarchief	5	-	0
4.2.1.2 Reis- en verblijfkosten	10	4	8
4.2.1.3 Overige kosten	2	1	1
4.2.1.4 TV registraties	60	23	-
4.2.2 Bijdrage in investeringen in Het Muziektheater	10	112	10
4.2.3 Afschrijvingen			
4.2.3.1 Afschrijvingen boekjaar	9	4	4
4.2.4.1 Bijdrage arbeidsvoorwaarden MT	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>23</u>
Totaal algemene kosten	<u>96</u>	<u>144</u>	<u>47</u>
Totaal 4	<u>1.553</u>	<u>2.200</u>	<u>1.309</u>
Totaal activiteitenlasten	<u>11.012</u>	<u>11.542</u>	<u>10.062</u>

De overschrijding ten opzichte van de begroting bedraagt € 647.000 (41,7%).

De materiële productiekosten (4.1.1.1) overschrijden met € 383.000 in totaal voor alle producties.

Verder zijn er nog overschrijdingen op auteursrechten, reis- en verblijfkosten, reisvoorstellingen en de productie gerichte publiciteitskosten.

Voor het decor voor de productie die aan Finland is verkocht (Zwanenmeer) staan opbrengsten geboekt onder 6.4 groot € 339.000.

4.2.2 De ruimten voor balletmeesters en artistieke staf zijn in de zomer van 2004 op verzoek van HNB grondig verbouwd en aangepast aan hedendaagse eisen, € 94.000.

Opbrengst voorstellingen

	begroting <u>2004</u>	rekening <u>2004</u>	rekening <u>2003</u>
5.1 Recettes	1.924	1.991	1.974
5.2 Partages/garanties/uitkoopsommen	418	397	247
5.3 Buitenlandse tournees	235	67	97
5.4 Verkoop programmaboeken	72	60	66
5.5 Overige publieksinkomsten	<u>13</u>	<u>30</u>	<u>23</u>
Totaal	<u><u>2.662</u></u>	<u><u>2.545</u></u>	<u><u>2.407</u></u>

De onderschrijding ten opzichte van de begroting bedraagt € 117.000 (4,4%). Dit wordt veroorzaakt door de niet gerealiseerde opbrengsten buitenlandse tournees. Het geplande tournee in USA werd op het laatste moment afgezegd.

Overige opbrengsten

	begroting <u>2004</u>	rekening <u>2004</u>	rekening <u>2003</u>
6.1 Sponsorbijdragen	250	250	-
6.2 Verhuur/verkoop producties	-	-	32
6.3 Productiesponsoring	-	30	-
6.4 Diverse opbrengsten	15	580	271
6.5 TV/CD/DVD vergoedingen	<u>-</u>	<u>20</u>	<u>-</u>
Totaal	<u><u>265</u></u>	<u><u>880</u></u>	<u><u>303</u></u>

De overschrijding ten opzichte van de begroting bedraagt € 615.000 (232%).

6.1 Sponsorbijdrage van HNB+ is aangewend voor materiële productiekosten.

6.3 Bijdrage Holland Festival inzake productie HNB in de Docklands te Amsterdam juni 2004.

6.4 Hieronder zijn de opbrengsten Barter overeenkomsten verantwoord ad € 140.000. De opbrengst inzake het vervaardigen van de productie Zwanenmeer voor Finland ad € 340.000 en vrijval reserveringen vorig boekjaar.

Het bartervoordeel is door de afdeling marketing genegeerd en ingezet voor de abonnementencampagne, affiches en radio- en tv commercials en vrijval voorziening herstel decors, € 57.000.

Subsidies

	<u>begroting</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2003</u>
7.1 Structurele subsidie Ministerie van OC&W	4.792	4.757	4.698
7.2 Structurele subsidie Gemeente Amsterdam	5.298	5.346	5.175
7.3 Overige subsidies	<u>-</u>	<u>32</u>	<u>-</u>
Totaal	<u>10.090</u>	<u>10.135</u>	<u>9.873</u>

7.3 Bijdrage DOD via OC&W (zie 2.2.9).

Overige bijdragen

	<u>begroting</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2003</u>
8.1 Bijdrage in organisatiekosten door andere gebruikers	<u>10</u>	<u>-</u>	<u>5</u>
Totaal	<u>10</u>	<u>-</u>	<u>5</u>

Rentebaten

	<u>begroting</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2003</u>
9.1 Rentebaten	<u>35</u>	<u>48</u>	<u>56</u>

De rente is ontvangen op rekening-courant saldi en deposito's.

Buitengewone lasten

	<u>begroting</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2004</u>	<u>rekening</u> <u>2003</u>
10.1 Bijdrage in het exploitatietekort Het Muziektheater	<u>258</u>	<u>141</u>	<u>217</u>

Deze bijdrage is gebaseerd op de tripartiete overeenkomst met Het Muziektheater en De Nederlandse Opera voor 2002-2004 aangaande de exploitatie van Het Muziektheater.

Aanvullende toelichtingen

Bezoldiging directie

De directie van de stichting bestaat uit twee leden, een zakelijke en een artistieke directeur. De totale bezoldiging voor deze twee directieleden heeft in 2004 € 175.328 bedragen.

Personeel

Het aantal personeelsleden in vaste dienst (volledig en gedeeltelijk dienstverband) is per ultimo 2004: 114 (ultimo 2003 : 115). Voor verder informatie omtrent de formatie per afdeling wordt verwezen naar bijlage 4.

Aan het bestuur en directie van Stichting Het Nationale Ballet

Accountantsverklaring

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Prins Bernhardplein 200
1097 JB Amsterdam
Postbus 94071
1090 GB Amsterdam
Telefoon (020) 568 66 66
Fax (020) 568 68 88
www.pwcglobal.com/nl

Opdracht

Wij hebben de in dit verslag op de pagina's 15 tot en met 35 opgenomen jaarrekening 2004 van de Stichting Het Nationale Ballet te Amsterdam gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2004 en van het resultaat over 2004 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 BW2.

25 april 2005

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Het Nationale Ballet Plus

Stichting Het Nationale Ballet Plus is gelieerd aan de stichting. Het Nationale Ballet Plus bevordert en ondersteunt de activiteiten van de stichting. Zij doet dit met name door het aantrekken van sponsorgelden.

De jaarrekening van HNB Plus wordt separaat meegezonden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van substantiële invloed kunnen zijn op de financiële positie van de stichting.

Bestemming resultaat

Het exploitatieresultaat over 2004 bedraagt € 222.899 negatief.

De bestemming van het resultaat is als volgt:

Onttrekking bestemmingsreserve choreografische rechten	-112.000
Onttrekking aan algemene reserve	<u>- 110.899</u>
	<u><u>-222.899</u></u>

Het resultaat 2004 is in de bestuursvergadering van 25 april 2005 bestemd.

BIJLAGE 1

Overzicht aantal voorstellingen en bezoekers per productie

Productie	<u>aantal voorstellingen</u>							<u>aantal bezoekers</u>			
	totaal	MT	A'dam	Den Haag	R'dam	Utrecht	Nederl. elders	betalend	vrij	totaal	MT
<u>Programma</u>											
<u>Seizoen 2003/2004</u>											
Programma 3	1	1						1.520	86	1.606	1.606
Programma 4	14	12		1			1	14.502	1.077	15.579	14.398
Programma 5	11	11						14.466	953	15.419	15.419
Programma 6	10			2	2	1	5	6.819	324	7.143	
Programma 7	5	5						5.157	998	6.155	6.155
Rijnvos HF	1		1					417	25	442	
Workshop	3		3					308	61	369	
<u>Programma</u>											
<u>Seizoen 2004/2005</u>											
Programma 1	11	9					2	9.243	875	10.118	9.110
Programma 2	12	12						15.460	1.138	16.598	16.598
Programma 3	11			2		2	7	8.691	207	8.898	
Programma 4	15	15						19.723	1.195	20.918	20.918
Sub-totaal	94	65	4	5	2	3	15	96.306	6.939	103.245	84.204
<u>Educatie</u>											
<u>voorstellingen</u>											
<u>Seizoen 2003/2004</u>											
Programma 4	1	1							1.200	1.200	1.200
<u>Seizoen 2004/2005</u>											
Programma 2	1	1							1.386	1.386	1.386
Programma 4	1	1							1.200	1.200	1.200
Sub-totaal	3	3						0	3.786	3.786	3.786
Totaal	97	68	4	5	2	3	15	96.306	10.725	107.031	87.990

*

aantal bezoekers

A'dam	Den Haag	R'dam	Utrecht	Nederl. elders
	619			562
	1.501	1.162	912	3.568
442				
369				
				1.008
	1.780		1.825	5.293
811	3.900	1.162	2.737	10.431
811	3.900	1.162	2.737	10.431

Bijlage 2

Voorstellingen en aantal bezoekers 2001 - 2004 HNB

Aantal voorstellingen	Aantal bezoekers												
	<u>totaal</u>	<u>MT</u>	<u>A'dam</u>	<u>Den Haag</u>	<u>R'dam</u>	<u>Utrecht</u>	<u>Ned. Elders</u>	<u>MT</u>	<u>A'dam</u>	<u>Den Haag</u>	<u>R'dam</u>	<u>Utrecht</u>	<u>Ned. Elders</u>
2001	95	75	3	3	3	2	12	106.677	91.144	2.659	2.154	1.803	8.917
2002	95	68	6	6	1	4	16	98.722	85.899	2.416	388	2.281	7.738
2003	83	59	5	5	3	1	15	96.151	79.937	4.149	2.048	902	9.155
2004	94	65	4	4	2	3	15	103.245	84.204	811	1.162	2.737	10.431
<i>sub</i>	367	267	4	19	9	10	58	404.795	341.184	811	5.752	7.723	36.241

Aantal Voorstellingen Educatie

	<u>totaal</u>	<u>MT</u>
2001	1	1
2002	1	1
2003	1	1
2004	3	3
<i>sub</i>	6	6

Aantal Voorstellingen Buitenland

	<u>totaal</u>
2001	16
2002	5
2003	8
2004	9
<i>sub</i>	38

totaal generaal

40	411	273	4	19	9	10	58	443.690	349.146	811	13.124	5.752	7.723	36.241
----	-----	-----	---	----	---	----	----	---------	---------	-----	--------	-------	-------	--------

Bijlage 3

Doelgroepenbeleid: besteding 2001 - 2004

	2001	2002	2003	2004
Kindervoorstellingen	29.800	40.000	45.000	96.550
Bijdrage afdeling educatie Muziektheater	61.000	49.000	51.000	63.500
Marketingactiviteiten:				
- Moves, magazine			24.000	26.650
- Radio en TV commercials	24.540	32.750	47.000	50.000
- Billboards / abonnementencampagne	95.500	55.000	84.000	65.000
- TV / DVD registratie				14.000
- Joint promotion / reducties op recetten		17.000	20.000	25.000
- inleidingen				10.000
- speciale acties: usee campagnes e.d.				25.000
Personele inzet afdeling Marketing	23.975	49.500	295.000	289.350
Totaal 2001 - 2004	1.709.115	234.815	566.000	665.050

BIJLAGE 4

Personeelsbestand naar afdeling

	mensjaar begroot	formatie mensjaar Werkelijk ¹⁾	in dienst ultimo	in dienst ultimo
	2004	2004	2004	2003
Directie en overige afd.	6,1	5,6	10	9
Marketing	6,2	6,1	7	7
Planning	1,2	0,7	1	2
Artistieke staf	9,4	9,5	11	11
Muzikale leiding	4,5	4,1	6	5
Dansers	<u>78,0</u>	<u>78,3</u>	<u>79</u>	<u>81</u>
	<u>105,4</u>	<u>104,3</u>	<u>114</u>	<u>115</u>
<u>Technische Organisatie MT</u>				
Directie TOM	1,0	1,0	1	1
Directie kostuums en				
Kap en grime	1,0	1,0	1	1
Secretariaat	3,3	2,8	3	3
Projecten en Planning	2,0	2,0	2	4
Onderhoudsdienst	19,2	17,2	22	22
Decorcentrum	40,5	40,4	43	45
Kostuumafdeling opera	35,5	30,3	35	36
Kostuumafdeling ballet	10,5	9,8	11	10
Kap- en grimedienst	12,0	12,0	13	11
Rekwisietendienst	14,8	14,5	16	16
Avc dienst	10,0	10,0	10	10
Toneeldienst	62,8	61,4	62	62
Belichtingsdienst	<u>42,7</u>	<u>40,6</u>	<u>42</u>	<u>41</u>
	<u>255,3</u>	<u>242,8</u>	<u>261</u>	<u>262</u>
<u>Centrale afdelingen</u>				
Centrale Afdeling Financiën	16,6	12,9	18	18
Personeel & Organisatie	8,2	7,7	10	10
Educatie	2,9	2,9	4	3
Automatisering	5,5	5,2	7	9
Productie- en voorstellingsleiding	16,7	14,7	15	16
Ondernemingsraad	<u>1,7</u>	<u>1,7</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
	<u>51,6</u>	<u>45,1</u>	<u>56</u>	<u>58</u>

¹⁾ Mensjaar werkelijk: de daadwerkelijke omvang per afdeling in het afgelopen jaar.

BIJLAGE 5

SAMENSTELLING BESTUUR EN DIRECTIE

HNB

Kalenderjaar

2004

achternaam	voornaam (plus overige initialen)	m/v	geboortejaar
Brandsen	Ted	m	1958
Ebbelaar	Han J.M.	m	1943
Elburg	Astrid Y.	v	1958
Kok	Wim	m	1938
Kuiper	Joost Ch.L.	M	1947
Mulders	Jaap B.	m	1949
Tijssen	Hans J.A.	m	1943
Wijnbergen	Willem	m	1958

bestuurs- of directiefunctie	datum aanstelling	datum afreden (bestuursleden)	1e, 2e of 3e termijn? (bestuursleden)
Artistiek Directeur	1-7-2003		
Bestuurslid	1-9-1999	1-9-2009	2e
Bestuurslid	1-5-2001	1-5-2006	1e
Bestuurslid	1-7-2003	1-7-2008	1e
Bestuur/ penningmeester	1-1-1997	1-1-2007	2e
Zakelijk Directeur	1-5-1997	1-9-2004	
Bestuurslid	1-10-2001	1-10-2006	1e
Zakelijk Directeur	1-9-2004		